

WEBINAR

Ethisch Sporten
in het beleidsplan van een
sportfederatie

Centrum Ethiek
in de Sport

SPORT.
VLAANDEREN

Huisregels

- De camera's en microfoons van alle deelnemers staan op 'mute' tijdens het webinar
- Tijdens het webinar kan je vragen stellen via het vraagvenster rechts in beeld. Op het einde van het webinar worden deze gebundeld en beantwoord
- Technische moeilijkheden tijdens het webinar?
 - Bel naar 0468 026 785
 - Mail naar info@ethischsporten.be
- **Zaken in het geel** werden na afloop van het webinar aangepast

Programma

- ◆ Ethisch Sporten in het federatiedecreet
Evy Van Coppenolle
- ◆ Inspiratie en voorbeelden
Arne Aerts
- ◆ Vragen & Antwoorden
Evy en Arne

Programma

- ◆ Ethisch Sporten in het federatiedecreet
Evy Van Coppenolle
- ◆ Inspiratie en voorbeelden
Arne Aerts
- ◆ Vragen & Antwoorden
Evy en Arne

Ethisch sporten in federatiedecreet

Algemene werkingssubsidie

- Ledenaantal
- Korf van 3 kwaliteitsprincipes
 - Draagvlak
 - Goed bestuur
 - Kwaliteit van aanbod

Beleidsfocussen: jeugdsport, sportkampen, laagdrempelig sporten, innovatie, topsport

Specifieke doelstelling integriteitsbeleid

Ethisch sporten in federatiedecreet

Algemene werkingssubsidie

Basissubsidie op basis van aantal aangesloten leden

- Veilige en eerlijke sportomgeving → verhoging tevredenheid
→ daling dropout → behoud/verhoging ledenaantal
- Inzetten op gendergelijkheid → verhoging ledenaantal
- ...

Ethisch sporten in federatiedecreet

Algemene werkingssubsidie

Subsidie o.b.v. een korf van 3 kwaliteitsprincipes:

Draagvlak (35%)

Goed bestuur (20%):

- **Harde indicator (3.9): De raad van bestuur stelt een gedragscode op die van toepassing is op bestuurders, directie en personeel, en onderneemt stappen om te waarborgen dat alle relevante actoren op de hoogte zijn van de inhoud van de code en ze begrijpen**
- **Zachte indicatoren**
 - **(5) De organisatie heeft een gedifferentieerde, evenwichtige en competente raad van bestuur**
 - **(9) De organisatie heeft een gedragscode**
 - **(12) De organisatie heeft een geschikte klachtenprocedure**
 - **(14) De organisatie heeft een beleid inzake de bestrijding van match-fixing**

Kwaliteit van aanbod

- Gediplomeerde trainers (30%)
- Jaarlijks nieuw opgeleide VTS-gekwalificeerde trainers (3%)
- Inspanningsverbintenis (12%) voor basisopdracht kaderopleiding en bijscholing

Ethisch sporten in federatiedecreet

Beleidsfocussen

- *Jeugdsport*: expliciet beoordelingscriterium ethisch sporten
- *Sportkampen*: belangrijke doelgroep want jonge kinderen, tijdelijke medewerkers, weg van huis ...
- *Laagdrempelig sportaanbod*: beoordelingscriterium ethisch sporten
- *Innovatie*: ?
- *Topsport*: veel ethische risicofactoren vanuit onderzoek

Ethisch sporten in federatiedecreet

Nieuw! Art. 7/1. § 1: *“Om in aanmerking te komen voor een algemene werkingssubsidie, voert de sportfederatie een integriteitsbeleid”*

Rechtzetting: dit artikel geldt niét voor organisaties voor sportieve vrijetijdsbesteding

1. organiseren van een aanspreekpunt integriteit
2. preventie, vorming en sensibilisering organiseren
3. voorzien in een adviesorgaan
4. een of meer gedragscodes hanteren
5. beschikken over een handelingsprotocol
6. beschikken over een tuchtrechtelijk systeem
7. via haar sportclubondersteuning een integriteitsbeleid op clubniveau voeren: laagdrempelige aanspreekpersonen, gedragscodes, handelingsprotocol

Programma

- ◆ Ethisch Sporten in het federatiedecreet
Evy Van Coppenolle
- ◆ **Inspiratie en voorbeelden**
Arne Aerts
- ◆ Vragen & Antwoorden
Evy en Arne

Ethisch thema's

- **Denkoefening:**

Op welke ethische thema's wil onze sportfederatie inzetten en hoe matchen we deze aan verplichtingen in federatiedecreet?

- **ICES-prioriteiten 2021-2023:**

- Grensoverschrijdend gedrag: *fysiek, psychisch, seksueel*
- Fair play: *bv. matchfixing*
- Sociale integriteit: *bv. sportouders, gendergelijkheid*

+ nieuw: sportclubondersteuning

Ethische doelstellingen/acties

Autonome beslissing sportfederatie

Afhankelijk van structuur beleidsplan

- **Verschillende opties:**
 - Overkoepelende strategische doelstelling (SD)
 - Operationele doelstellingen (OD) en acties integreren binnen basisopdracht / beleidsfocussen
 - Combinatie van twee bovenstaande

Inspiratie Grensoverschrijdend gedrag

Kapstok: 7 verplichte maatregelen mbt. integriteitsbeleid

1. organiseren van een aanspreekpunt integriteit
2. preventie, vorming en sensibilisering organiseren
3. voorzien in een adviesorgaan
4. een of meer gedragscodes hanteren
5. beschikken over een handelingsprotocol
6. beschikken over een tuchtrechtelijk systeem
7. via haar sportclubondersteuning een integriteitsbeleid op clubniveau voeren

Inspiratie Grensoverschrijdend Gedrag

1) organiseren van een aanspreekpunt integriteit

- **OD: Vanaf 1 januari 2021 organiseert en evalueert de sportfederatie een Aanspreekpunt Integriteit (API)**
 - Actie: De RvB legt het profiel en bevoegdheden van de API vast
 - Actie: De RvB stelt een API aan en mandateert hem/haar
 - Actie: De API schoolt zich jaarlijks tweemaal bij via een intervisiemoment/terugkomdag
 - Actie: De rol en bereikbaarheid van de API kenbaar maken aan de clubs tijdens de jaarlijkse startvergadering
 - Actie: De sportfederatie maakt jaarlijks een evaluatie van de werking van de API

Inspiratie Grensoverschrijdend Gedrag

2) preventie (P), vorming (V) en sensibilisering (S) organiseren

- **OD (P): De meldingsbereidheid bij onze clubs en hun leden stijgt met x%**
 - Actie: Alle clubs ontvangen een drempelverlagend preventiemateriaal (affiche, signalisatiebordje, voorbeeldtekst sociale media) waarin de meldprocedure wordt toegelicht
- **OD (V): Jaarlijks volgt x% van onze clubs (trainer/bestuurder) een bijscholing mbt. grensoverschrijdend gedrag**
 - Actie: De vormingsverantwoordelijke plant jaarlijks per provincie een bijscholing Sport Met Grenzen in
- **OD (S): Jaarlijks bereiken we x% van onze clubs minstens tweemaal met een sensibiliserende campagne**
 - Actie: Het campagnefilmpje van de Sensoa Ist-oké campagne wordt gedeeld en verspreid naar alle sportclubs

Inspiratie Grensoverschrijdend Gedrag

3) voorzien in een adviesorgaan

- **OD: Vanaf 1 januari 2021 organiseert en evalueert de sportfederatie een Adviesorgaan mbt ethisch sporten**
 - Actie: De RvB legt de samenstelling en bevoegdheden van het Adviesorgaan vast
 - Actie: De RvB richt een Adviesorgaan op aan en mandateert het
 - Actie: Het Adviesorgaan heeft jaarlijks minimaal tweemaal zitting en levert op vraag van RvB en/of API adviezen af
 - Actie: Het Adviesorgaan evalueert jaarlijks de federatiewerking mbt. ethisch sporten

Inspiratie Grensoverschrijdend Gedrag

4) een of meer gedragscodes hanteren

- **OD: Vanaf 1 januari 2021 hanteert, communiceert en hanteert de sportfederatie gedragscodes voor verschillende doelgroepen**
 - Actie: Het Adviesorgaan bepaalt de doelgroepen waarvoor gedragscodes opgemaakt /herwerkt moeten worden
 - Actie: De Verantwoordelijke Ethiek stelt ism. de API gedragscodes op voor trainers en lesgevers van de sportfederatie (bv. sportkampen), bestuurders en personeel van de sportfederatie
 - Actie: De RvB bekrachtigt de gedragscodes via opname in het huishoudelijk reglement

Inspiratie Grensoverschrijdend Gedrag

5) beschikken over een handelingsprotocol

- **OD: Vanaf 1 januari 2021 hanteert en evalueert de sportfederatie het handelingsprotocol voor het ontvangen en behandelen van meldingen van grensoverschrijdend gedrag**
 - Actie: De Verantwoordelijke Ethiek reviseert het bestaande handelingsprotocol ikv uitbreiding naar fysiek en psychisch grensoverschrijdend gedrag (bv. pesten, agressie ...)

Inspiratie Grensoverschrijdend Gedrag

6) beschikken over een tuchtrechtelijk systeem

- Zie VSF-info en/of mail lien@vlaamsesportfederatie.be voor vragen: lien@vlaamsesportfederatie.be

Inspiratie Grensoverschrijdend Gedrag

7) via haar sportclubondersteuning een integriteitsbeleid op clubniveau voeren

Kapstok: Toolkit (S)GG

- 6 concrete stappen met elk x-aantal hapklare instrumenten
- 3 gradaties: verschillend startpunt/capaciteit feds & clubs
- Voor sportclubs, via sportfederaties adhv. clubondersteuning
- Toevoeging: Het decreet legt focus op aanspreekpersonen, gedragscodes en handelingsprotocol (stappen 2, 3 en 4 in de Toolkit)

Zie www.ethischsporten.be/toolkit_sgg

Toolkit (S)GG

Actieplan

Wat kan en wil jouw sportclub doen?	Basis	Iets meer	Totaalaanpak
1. Maak (S)GG bespreekbaar	Zet (S)GG op de agenda van het clubbestuur	Maak een risicoanalyse	Stel een clubvisie (S)GG op
2. Stel een Club-API aan	Zoek een Club-API en geef mandaat	- Bijscholing Club-API - Maak de Club-API bekend	Werk samen met andere Club-API's
3. Implementeer Gedragscodes	- Bepaal doelgroepen - Bespreek blauwdrukken	Vertaal blauwdrukken in laagdrempelige vorm	Veranker in huishoudelijk reglement
4. Integreer een Handelingsprotocol	Bespreek blauwdruk en maak specifiek	Stel proactief een Noodteam samen	Stem proactief af met lokale arts/politie/...
5. Bepaal een Aanwervingsbeleid voor Vrijwilligers	Gedragscode toelichten en ondertekenen	- Referenties checken - Kennismakingsgesprek voeren	Uitreksel strafregister opvragen
6. Informeer en Verspreid	Online: nieuwsbrief, website, sociale media ...	Info- of welkomsbrochure	- Infoavond voor trainers, ouders, leden ... - Bijscholing voor trainers, bestuurders ...

Inspiratie Grensoverschrijdend Gedrag

7) via haar sportclubondersteuning een integriteitsbeleid op clubniveau voeren

Denkoefening:

- Startpunt/nulmeting clubs vastleggen
- Ambitie vastleggen via groeipad en rekening houdend met typologieën clubs
- Actieve clubondersteuning cruciaal: binnen 'normale' clubondersteuning en/of via beleidsfocus Jeugdsport
- Mogelijke vormen:
 - Digitale voorbeelddocumenten / e-learnings
 - Info op startvergadering, workshops
 - Online ondersteuningsgesprek, clubbezoeken

Inspiratie Matchfixing

- **OD: Tegen xxx zijn x% van onze talenten/ elite sporters bereikt met een preventieaanbod mbt. wedstrijdvervalsing**
 - Actie: Een infosessie/e-learning wedstrijdvervalsing uitwerken
 - Actie: Infosessie wedstrijdvervalsing aanbieden aan talented/elite sporters
 - Actie: API en handelingsprotocol kenbaar maken voor meldingen van wedstrijdvervalsing
- **OD: Tegen xxx zijn de competitie en reglementen geëvalueerd mbt. wedstrijdvervalsing**
 - Actie: Risicoanalyse van competitie en reglementen
 - Actie: Adviesorgaan levert advies mbt. uitbreiding gedragscodes inzake wedstrijdvervalsing

Inspiratie Sportouders

- **OD: Tegen xxx gaat x% van onze club aan de slag met het Modeltraject Ouderbeleid**
 - Actie: Zelfscan Ouderbeleid integreren in clubondersteuning
 - Actie: Infobrochure opstellen: wat moeten ouders weten over de sport van hun kind? (LTAD, competitieformules...)
 - Actie: Gedragscode voor Sportouders opmaken en verspreiden
 - Actie: Voorbeeldmateriaal voor communicatie naar ouders verspreiden naar clubs via digitaal platform
- **Meer info via** simon@ethischsporten.be

Inspiratie Gendergelijkheid

- OD: Tegen xxx gaat de sportfederatie voor een **gelijke gendervertegenwoordiging** in de Raad van Bestuur
- OD: Tegen xxx gaat de sportfederatie voor een stijging van x% in **aantal vrouwelijke trainers/officials**
- OD: Jaarlijks volgt x% van het eigen personeel / x% van de clubbestuurders een **bijscholing mbt. gendergelijkheid**
- OD: Tegen xxx gaat de sportfederatie voor een **gendergelijke toewijzing van financiële middelen** in de begroting
- **Meer info via** info@ethischsporten.be

Programma

- ◆ Ethisch Sporten in het federatiedecreet
Evy Van Coppenolle
- ◆ Inspiratie en voorbeelden
Arne Aerts
- ◆ Vragen & Antwoorden
Evy en Arne

Tot slot

- Integrale opname en uitgeschreven Q&A achteraf beschikbaar via link naar emailadres waarmee je inschreef
- Verdere ondersteuning:
 - Individueel gesprek, review docs, aftoetsen ideeën... : arne@ethischsporten.be
 - Vragen over monitoring en evaluatie door Sport Vlaanderen: Jord.Vandenhoudt@sport.vlaanderen
 - Vragen over tuchtorgaan en -reglementen: lien@vlaamsesportfederatie.be